

Sygn. akt IV CSK 296/16

POSTANOWIENIE

Dnia 8 grudnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Karol Weitz

w sprawie z powództwa Skarbu Państwa - Ministra Skarbu Państwa
przeciwko R. Z. O.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 8 grudnia 2016 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 27 października 2015 r., sygn. akt V ACa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być wobec tego osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W niniejszej sprawie nie zachodzą przesłanki przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 27 października 2015 r. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powołano się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego oraz potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości.

Jak wyjaśniono w orzecznictwie Sądu Najwyższego przedstawienie okoliczności, uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne, polega na sformułowaniu tego zagadnienia i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Konieczne jest wyjaśnienie, jakie zagadnienie prawne występuje w sprawie i dlaczego jest ono istotne, albo określenie, które przepisy wymagają wykładni Sądu Najwyższego, ze wskazaniem, na czym polegają związane z tym poważne wątpliwości, lub z przedstawieniem rozbieżności występujących w orzecznictwie sądów (por. np. postanowienia z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11 i z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151). Odwołanie się do przesłanki istnienia potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga natomiast wskazania, że określony przepis prawa,

mimo że budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni, bądź niejednolita jego wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów, które należy przytoczyć (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02, nie publ.).

Powołując się na przesłanki określone w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. skarżący wskazał w istocie na jeden problem. Chodzi o pytanie, czy w świetle art. 1025 § 3 k.p.c. w brzmieniu obowiązującym przed dniem 20 lutego 2011 r. i art. 1026 § 2 k.p.c. zaliczenie sumy wydzielonej wierzycielowi w ramach planu podziału najpierw na koszty postępowania, następnie na odsetki, a w końcu na sumę dłużną następuje według planu podziału, czy też wierzyciel w tym zakresie dysponuje swobodą i może zaliczyć wydzieloną mu w planie kwotę na odsetki w wysokości większej niż ta, która przypadła mu na odsetki w tym planie.

Zagadnienie to nie może budzić jakichkolwiek wątpliwości. W art. 1025 k.p.c. określona jest kolejność zaspokojenia wierzycieli przez przyporządkowanie ich wierzytelności do kategorii kolejno zaspokajanych wierzytelności. Przepis art. 1026 § 1 i 2 k.p.c. odnosi się natomiast do sytuacji, w której suma objęta podziałem nie wystarcza na zaspokojenie w całości wszystkich należności i praw tej samej kategorii. W tym kontekście należy rozumieć art. 1026 § 2 k.p.c., który stanowi, że wydzieloną wierzycielowi – w wyniku zastosowania mechanizmu wynikającego z art. 1026 § 1 k.p.c. – sumę zalicza się przede wszystkim na koszty postępowania, następnie na odsetki, a w końcu na sumę dłużną. Jest to przepis adresowany, podobnie jak art. 1025 k.p.c., do organu egzekucyjnego sporządzającego plan podziału i sądu orzekającego ewentualnie o jego zatwierdzeniu, wskazujący, w jaki sposób ma być rozdzielona suma wydzielona wierzycielowi w planie podziału, przy zachowaniu – co oczywiste – kolejności zaspokajania wynikającej z art. 1025 k.p.c. Jeśli więc art. 1025 § 3 k.p.c. w brzmieniu obowiązującym przed dniem 20 lutego 2011 r. stanowił, że – przy założeniu, iż w równym stopniu z należnością główną ulegają zaspokojeniu odsetki i koszty postępowania – z pierwszeństwa równego z należnościami czwartej, piątej i ósmej kategorii korzystają odsetki tylko za ostatnie dwa lata przed przysądzeniem własności, a koszty postępowania w wysokości nie przekraczającej dziesiątej części kapitału, zaś pozostałe odsetki i koszty zaspokaja się w kategorii dziesiątej, to wydzielona wierzycielowi w ramach

planu podziału suma we właściwej kategorii mogła zostać zaliczona na koszty postępowania i odsetki tylko w granicach wynikających z art. 1025 § 3 k.p.c. W taki sposób ocenił tę kwestię Sąd Apelacyjny, co było podejściem nie tylko oczywiście trafnym, ale także jedynym możliwym do wyinterpretowania ze wskazanych przepisów.

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

aj